

Ձևավորել պայքարող քաղաքացի՝
հանուն կոռուպցիայից զերծ Հայաստանի

English version

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2016–ը Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոնի (ԹԻՀԿ) համար բազմաբնույթ ծրագրերի և մարտահրավերների տարի էր: Հատկանշական է, որ Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ միջազգային շարժման կողմից վերահավատարմագրման հերթական փուլում կազմակերպության գործունեությունն արժանացավ բարձր գնահատականի: Բազմաթիվ շահագրգիռ խմբերի մասնակցությամբ մշակվեց 2016–2020թթ. ռազմավարությունը, որով որպես առաջնային ուղղություններ ամրագրվեցին հանրային ծառայության, հանրային ֆինանսների և ընտրությունների ոլորտները:

Տարին նշանավորվեց հանրային քաղաքականության ձևավորման և ծառայությունների մատուցման նկատմամբ հասարակական կազմակերպությունների և քաղաքացիների վերահսկողական ծրագրերի խթանմամբ: Հաջողությամբ պսակվեց «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» ՀՀ նոր օրենքի ընդունմանն ուղղված ջատագովությունը, ինչի արդյունքում հասարակական կազմակերպություններին հնարավորություն ընձեռվեց անմիջականորեն զբաղվել ձեռնարկատիրությամբ և ներգրավել կամավորներ: Կազմակերպության գործունեության նշանակալից ձեռքբերումներից է նաև երիտասարդների հետ աշխատանքի ակտիվացումը և, մասնավորապես, կրթական ծրագրերը, որոնց ընթացքում հարյուրավոր ակտիվ երիտասարդներ ստացան հիմնարար գիտելիքներ կոռուպցիայի և հակակոռուպցիոն քաղաքականության հիմունքների վերաբերյալ:

Կազմակերպության հաջողությունները միանշանակորեն պայմանավորված են գործընկեր կազմակերպությունների հետ արդյունավետ համագործակցությամբ: Անչափ կարևորում ենք գործընկերությունը և վստահ ենք, որ միայն համատեղ ջանքերի շնորհիվ է հնարավոր իրագործել մեր 2020 ռազմավարության տեսլականը, այն է՝ ձևավորել պայքարող քաղաքացի հանուն կոռուպցիայից զերծ Հայաստանի:

Սոնա Այվազյան
ԹԻՀԿ գործադիր տնօրեն

ՄԵՐ ՄԱՍԻՆ

Մեր առաքելությունն է՝ կոռուպցիան նվազեցնելու և ժողովրդավարությունն ամրապնդելու ճանապարհով նպաստել լավ կառավարմանը Հայաստանում:

ԹԻՀԿ–ն անհրաժեշտ է համարում քաղաքացիների մեջ ձևավորել կոռուպցիայի հանդեպ անհանդուրժողականություն, սահմանել հանրային վերահսկողություն պետական ինստիտուտների և ծախսերի նկատմամբ, վեր հանել օրենսդրական սողանքները և դրանց վերացմանն ուղղված առաջարկություններով հասնել օրենսդրական ու վարքագծային փոփոխությունների հանրային ծառայության, ընտրությունների և հանրային ֆինանսների ոլորտներում: Յուրաքանչյուր ոք իր տեղում պետք է պահանջատեր լինի և անհանդուրժող՝ կոռուպցիոն երևույթների հանդեպ: Միայն այդ դեպքում մեզ կհաջողվի հասնել արդյունքի:

ԹԻՀԿ ընդհանուր ժողով, 2016

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄ

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼԻ ԿՈՂՄԻՑ ՎԵՐԱՅԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՈՒՄ

ԹԻՀԿ-ը, հանդիսանալով ՀՀ-ում ԹԻ միջազգային հակակոռուպցիոն շարժման ներկայացուցչություն, երեք տարին մեկ անգամ անցնում է հավատարմագրման գործընթաց՝ հավաստելու կազմակերպության համապատասխանությունը ԹԻ չափանիշներին: 2016-ին ԹԻ միջազգային շարժման անդամակցության հավատարմագրման հանձնաժողովը հաստատել է ԹԻՀԿ կարգավիճակը որպես այդ շարժման ՀՀ-ում հավատարմագրված ներկայացուցչություն:

ԱՄԱԼՅԱ ԿՈՍՏԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ

Ամալյա Կոստանյանի ամենամյա մրցանակը 2015-ի գործունեության համար շնորհվել է «Լրագիր» վերլուծական էլեկտրոնային պարբերականի լրագրող Թեհմինե Ենոքյանին, որն աչքի է ընկել մասնագիտական բարձր հմտություններով, խիզախությամբ և սկզբունքայնությամբ, մասնավորապես՝ «Էլեկտրիկ Երևան» քաղաքացիական շարժումը լուսաբանելիս:

ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մշակվել և ընդունվել է 2016–2020 ԹԻՀԿ ռազմավարությունը 3 ուղղություններով՝ **հանրային կառավարում, հանրային ֆինանսներ և ընտրություններ:**

2020-ԻՆ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

- Հասնել հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի նվազեցմանը, ինչպես նաև քաղաքացիների և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների միջոցով արձանագրել և կանխել կոռուպցիան հանրային ծառայության և շահերի բախման ոլորտներում:
- Հասնել հանրային ֆինանսների ոլորտում կոռուպցիայի նվազեցմանը, ինչպես նաև քաղաքացիների և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների միջոցով արձանագրել և կանխել կոռուպցիան հանրային ֆինանսների ոլորտում:
- Հասնել Հայաստանում միջազգային չափանիշներին համապատասխան ընտրությունների անցկացման:

ԳՈՐԾԸՆԿԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հայաստանում

Ժուռնալիստների «Ասպարեզ» ակումբ ՀԿ, Գյումրի
«Իրավունքի Եվրոպա միավորում» ՀԿ, Երևան
«Հանրային քաղաքականության ինստիտուտ» ՀԿ, Երևան
Հետազոտական ռեսուրսների կովկասյան կենտրոն–Հայաստան, Երևան
«Հետաքննող լրագրողներ» ՀԿ, Երևան
«Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիր, Երևան
Վորլդ Վիժն Հայաստան, Երևան
«Տարածքային զարգացման և հետազոտությունների կենտրոն» ՀԿ, Սևան
Քաղաքացիական զարգացման և համագործակցության հիմնադրամ, Երևան

Արտերկրում

Բազելի կառավարման ինստիտուտ, Շվեյցարիա
ԹԻ Ավստրալիա
ԹԻ Մեծ Բրիտանիա
ԹԻ քարտուղարություն Բեռլինում, Գերմանիա
Հանրային քաղաքականության ասոցիացիա հանուն բաց հասարակության, Չեխիա
Ոչ առևտրային իրավունքի եվրոպական կենտրոն, Հունգարիա
«Փոլիսի Ֆորում Արմենիա» հետազոտական կենտրոն, ԱՄՆ

Կոալիցիաներ

ԱլԳ քաղաքացիական հասարակության ֆորումի Հայաստանի ազգային պլատֆորմ
«Գործընկերություն հանուն բաց հասարակության» նախաձեռնություն
Ժողովրդավարական ընտրությունների եվրոպական պլատֆորմ
ՄԱԿ–ի «Կոռուպցիայի դեմ կոնվենցիայի» կոալիցիա
«Քաղաքացի դիտորդ» նախաձեռնություն

16
ԳՈՐԾԸՆԿԵՐ

5
ԿՈԱԼԻՑԻԱ

8
ԵՐԿԻՐ

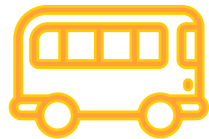
ԵՆԹԱԴՐԱՄԱՇՆՈՐՅՆԵՐ

Հանրությանը մատուցվող ծառայությունների մասնակցային մոնիտորինգ և սոցիալական հաշվետվողականության խթանում դրամաշնորհային ծրագրի 10 շնորհառու՝ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության աջակցությամբ «Պահանջատեր հասարակություն հանուն պատասխանատու կառավարման» ծրագրի շրջանակներում:

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՅՈՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԼոգոՍ իրավապաշտպան ՀԿ, ք. Գյումրի

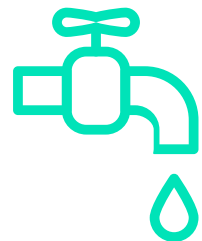
ՄԻՋՎԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ

Ընդդեմ իրավական կամայականության ՀԿ, Երևան

ԿՈՄՈՒՆԱԼ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կոմպասս գիտահետազոտական, կրթական և խորհրդատվական կենտրոն ՀԿ, Գյումրի

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԶՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒՄ

Ռեգիոնալ մոնիտորինգի ինստիտուտ ՀԿ, Կապան

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆ

Վստահություն առողջապահական ՀԿ, Երևան

ՆԵՐԱՌԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Գործընկերություն և ուսուցում ՀԿ, Գորիս
Մարտունու կանանց համայնքային խորհուրդ ՀԿ, Մարտունի

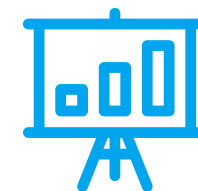
ՁԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Արագա բարեգործական ՀԿ, Երևան

ՆԱԽԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Մանկական զարգացման հիմնադրամ, Երևան

ՀԱՄԱՏԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երիտասարդ ժուռնալիստների ասոցիացիա ՀԿ, Արովյան

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հակակոռուպցիոն քաղաքականություն. Իրականացվել է ՀՀ հակակոռուպցիոն ռազմավարության միջոցառումների ծրագրի և ՀՀ միջազգային պարտավորությունների և հանձնառությունների մոնիտորինգ, որի արդյունքում լույս է տեսել «2015 թ. կոռուպցիոն իրավիճակը Հայաստանում և դրա դեմ պայքարը» [գեկույցը](#):

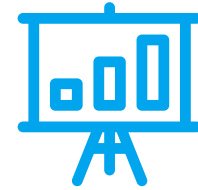
Կուսակցություններ. «Կոնրադ Ադենաուեր» հիմնադրամի հետ համատեղ ուսումնասիրվել է մասնավոր նվիրատվությունների ինստիտուտը Հայաստանում և հրապարակվել է «Հայաստանի կուսակցություններին արված մասնավոր նվիրատվությունների օրենսդրության և պրակտիկայի գնահատումը» [հետազոտությունը](#):

Պաշտպանություն. Իրականացվել է պաշտպանության ոլորտում կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատում, ներառյալ՝ [ակտիվների կառավարում](#), [գնումների քաղաքականություն](#), [բանակի մասնակցություն ընտրություններին](#):

Առողջապահություն. [Ուսումնասիրություն](#) է կատարվել կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատում պետության կողմից երաշխավորված անվճար և արտոնյալ պայմաններով բուժօգնության ոլորտում» թեմայով: Վեր են հանվել բազմաթիվ խնդիրներ և դրանց լուծմանն ուղղված ներկայացվել է թվով 55 առաջարկ: Մշակվել է քաղաքականության 3 [համառոտագիր](#):

Հանրային ծառայություն և շահերի բախում. Մշակվել է քաղաքականության 2 [համառոտագիր](#)՝ շահերի բախման և հայտարարագրման ինստիտուտի վերաբերյալ:

Կրթություն. Իրականացվել է «Կրթության ոլորտում կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատում» [հետազոտությունը](#): Բացահայտվել են բազմաթիվ խնդիրներ և ներկայացվել է դրանց լուծմանն ուղղված թվով 46 առաջարկություն: Մշակվել է քաղաքականության 3 համառոտագիր՝ մասնավոր պարապմունքների, ներառական կրթության և դպրոցների դասագրքերի հրատարակչության գործընթացներում վերհանված խնդիրների և դրանց ուղղված առաջարկությունների վերաբերյալ:

Գնումների մոնիտորինգ. Իրականացվել են ոլորտային ուսումնասիրություններ, որոնց արդյունքում վեր են հանվել բազմաթիվ հիմնախնդիրներ ու իրավասու մարմիններին առաջարկներ են արվել դրանց լուծմանն ուղղությամբ՝ պետական գնումներ, օրենսդրական զարգացումներ, բողոքարկման համակարգ, մեկ անձից գնումներ, ՊՈԱԿ-ների ֆինանսավորում:

ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Կուսակցությունների մասին» օրենքի փոփոխությունների նախագծում իրականացված ջատագովության արդյունքում ներկայացվել է 23 առաջարկ, որից 2-ն ընդունվել է ամբողջությամբ, իսկ 1-ը մասամբ:

«Հասարակական կազմակերպությունների մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ ներկայացրած 26 առաջարկից 13-ն ընդունվել է ԱԺ մարդու իրավունքների և հանրային հարցերով մշտական հանձնաժողովի ու ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից և իրացվել նախագծի վերջնական տարբերակում:

«Ընտրական օրենսգրքի» նախագծի վերաբերյալ ԹԻՀԿ-ը և «Քաղաքացի դիտորդ» գործընկեր մյուս կազմակերպությունները ներկայացրել են 81 առաջարկ, որից ամբողջությամբ կամ մասամբ ընդունվել է 15-ը:

ՏԻՄ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

230
ԴԻՏՈՐԴ

Հոկտեմբերի 2, 2016
122 տեղամաս

113
ԴԻՏՈՐԴ

Սեպտեմբերի 18, 2016
56 տեղամաս

82
ԴԻՏՈՐԴ

Ապրիլ 17, 2016
41 տեղամաս

6
ԴԻՏՈՐԴ

Հոկտեմբերի 23, 2016
2 տեղամաս

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ
ԵՎ ՏԵՂԵԿԱՑՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

18

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՍՈՒԼԻՍ

26

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ
մայրաքաղաքում ու մարզերում

306

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ
31 հեռուստատեսություն, 8 ռադիո,
19 տպագիր, 248 առցանց

19

ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ

244 երիտասարդների համար
Երևանում ու մարզերում

10

ԴԱՍԸՆԹԱՑ

120 երիտասարդների համար
մասնակցային մոնիթորինգի
վերաբերյալ բոլոր մարզերում

2

ԴԱՍԸՆԹԱՑ

40 քաղհասարակության ներկայացուցիչների
համար արդյունավետ ջախջախության մասին

ՊԱՅԱՆՋԱՏԵՐ ԲԱՂԱՔԱՑԻՆ ԸՆԴԴԵՄ ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ

«Պահանջատեր քաղաքացին ընդդեմ կոռուպցիայի» խորագրով կոռուպցիայի դեմ պայքարի միջազգային օրվան նվիրված հանրային միջոցառման ընթացքում ներկայացվեց ԹԻՀԿ 2016թ. գործունեությունը, այդ թվում՝ տարվա ընթացքում կրթության, առողջապահության, գնումների, պաշտպանության, հանքարդյունաբերության և այլ ոլորտներում կոռուպցիոն ռիսկերի բացահայտումները: Գործընկեր կազմակերպությունները խոսեցին իրենց կատարած մոնիտորինգային հետազոտությունների և հակակոռուպցիոն հետաքննական լրագրության բացահայտումների մասին:

Միջոցառմանը մասնակցում էին պետական մարմինների, միջազգային կազմակերպությունների, օտարերկրյա դիվանագիտական կառույցների, կուսակցությունների, հասարակական կազմակերպությունների և լրատվամիջոցների ավելի քան 80 ներկայացուցիչ:

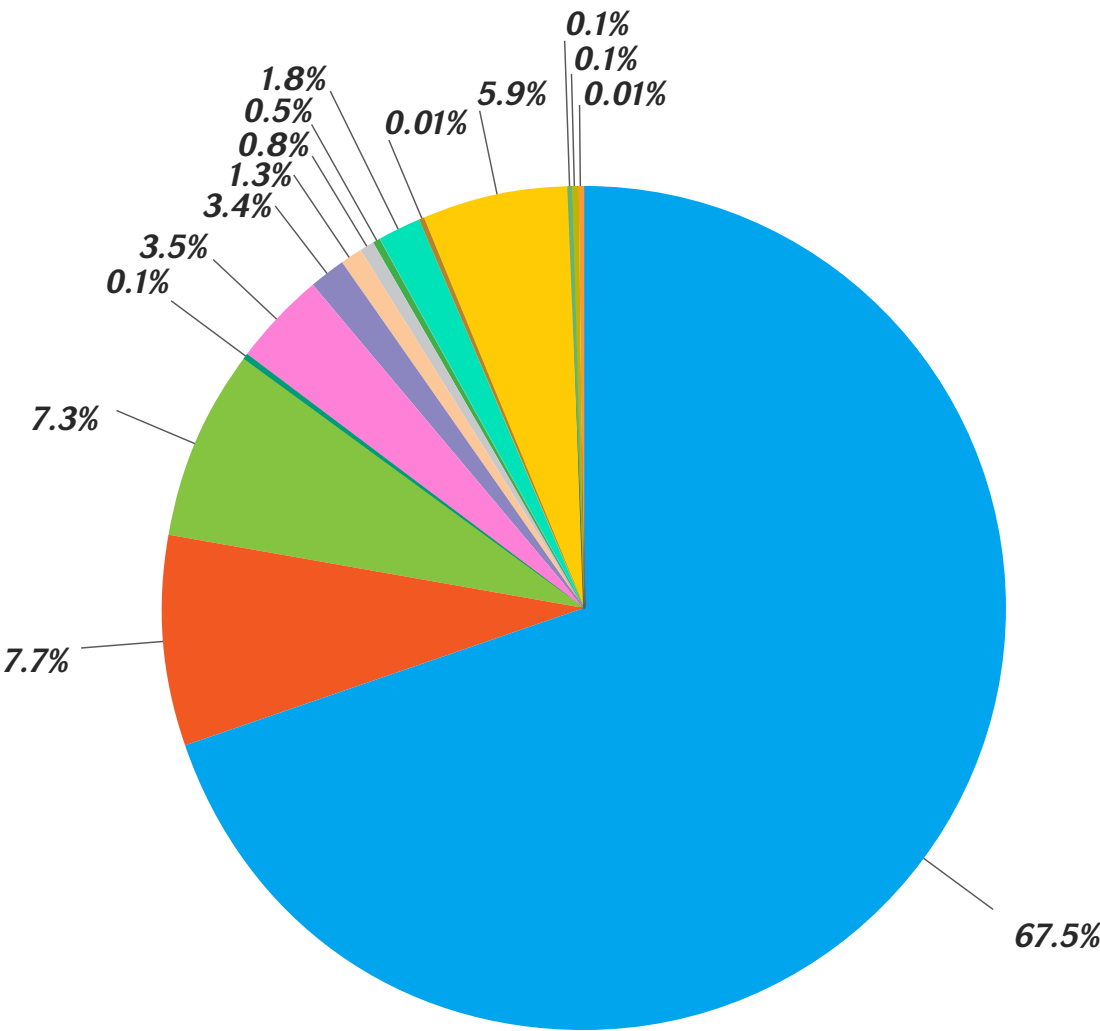
ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ 100 ՕՐԸ

«ՀՀ վարչապետի 100 օրը» խորագրով դեկտեմբերի 23-ին ԹԻՀԿ կազմակերպած հանրային քննարկման ընթացքում կառավարության մի շարք ներկայացուցիչներ, ԹԻՀԿ և հրավիրյալ փորձագետներ ամփոփեցին վարչապետ Կարեն Կարապետյանի 100-օրյա գործունեությունը և դրա արդյունքները՝ կապված քիզնես միջավայրի բարելավման, մենաշնորհների դեմ պայքարի և պետական ծախսերի արդյունավետ կառավարման ոլորտներում տրված խոստումների և դրանց ուղղությամբ ձեռնարկված քայլերի հետ:

Միջոցառմանը մասնակցում էին պետական մարմինների, միջազգային կազմակերպությունների, օտարերկրյա դիվանագիտական կառույցների, կուսակցությունների, հասարակական կազմակերպությունների և լրատվամիջոցների ավելի քան 100 ներկայացուցիչ:

2016 թ. ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐՆ ԸՍՏ ՇՆՈՐՀԱՏՈՒՆԵՐԻ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

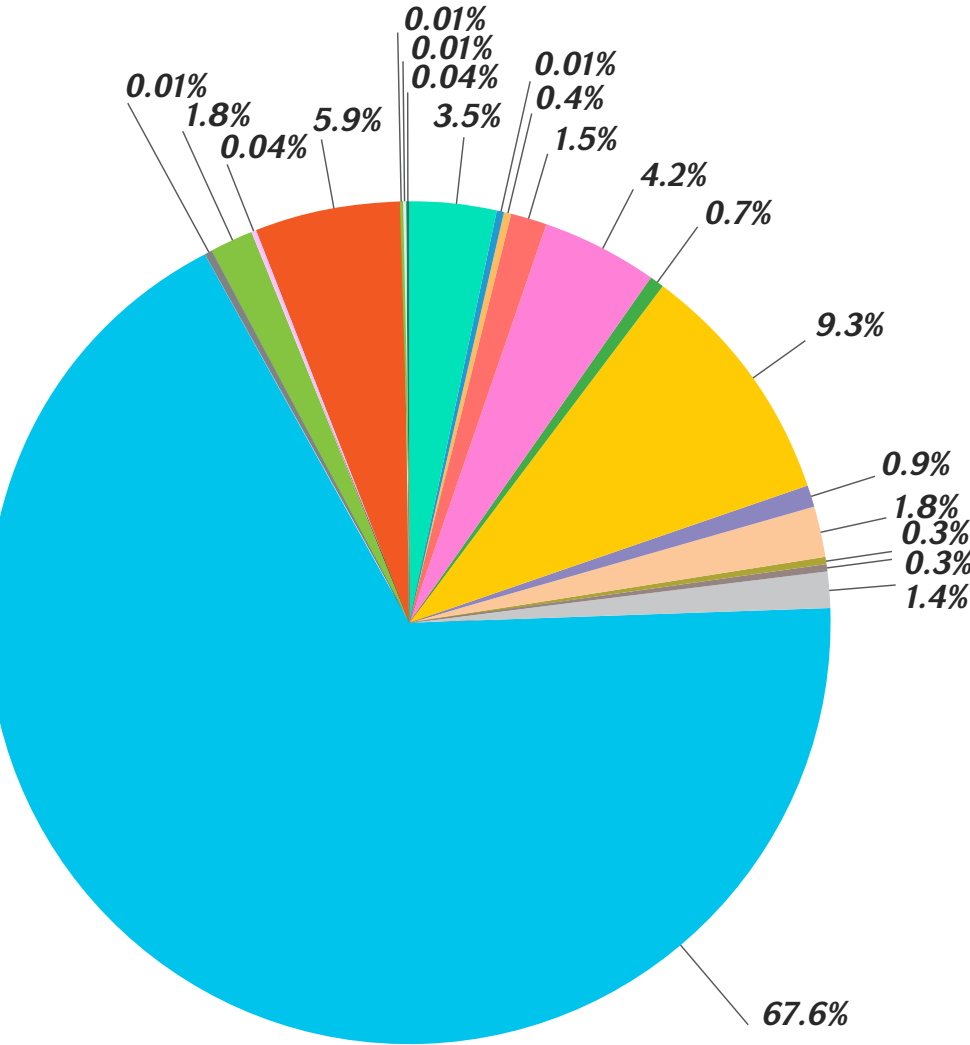
ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալություն	309,427,467.04
Բաց հասարակության հիմնադրամներ-Հայաստան, Երևան	35,338,405.25
Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ, Վաշինգտոն	33,692,709.92
Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատուն Երևան	16,131,031.97
Գերմանիայի դեսպանատուն Երևան	15,611,636.00
Եվրոպական հանձնաժողով/Հանրային քաղաքականության ասոցիացիա հանուն բաց հասարակության, Պրագա	6,186,975.00
Թուֆենկյան բարեգործական հիմնադրամ Երևան	3,891,050.00
Եվրոպական հանձնաժողով/Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ քարտուղարություն, Բեռլին	2,191,405.00

Փոլիսի Ֆորում Արմենիա հետազոտական կենտրոն, Վաշինգտոն	461,184.27
Ժողովրդավարության եվրոպական հիմնադրամ, Բրյուսել	110,836.40
Եվրոպական հանձնաժողով/Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ Մոլդովա, Քիշնև	6,147.79
Եկամուտներ երկարաժամկետ ակտիվներից	8,184,737.55
Եկամուտներին վերաբերող չճանաչված շնորհատուներ	6,610.20
Այլ եկամուտներ անդամավճարներից	221,519.00
Այլ եկամուտներ արտարժույթի փոխարկումներից և վերագնահատումից	27,114,120.24

ԸՆԴԱՄԵՆԸ

458,575,835.63

2016 թ. ԾԱԽՍԵՐԸ՝
ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԵՐԻ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

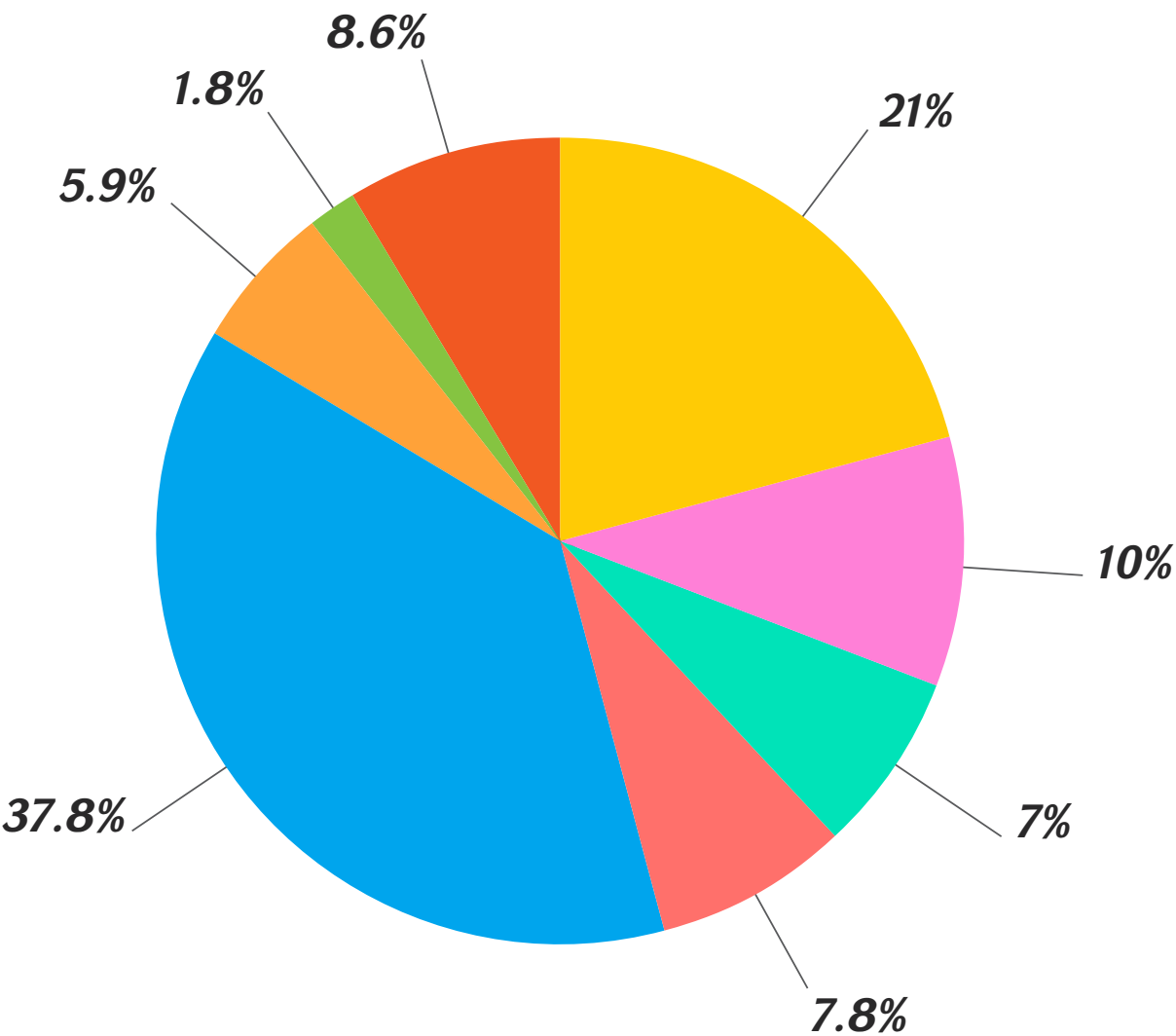
«Ժամանակն է սթափվել» համաշխարհային քարոզարշավ 01.12.2012 — 31.05.2013	796,380.00
Քաղաքացիական հասարակության ներգրավումը շահերի բախման քաղաքականության մոնիտորինգում 01.07.2013 — 30.06.2015	5,997.38
Աջակցություն «Քաղաքացի դիտորդ» նախաձեռնությանը 17.11.2015 — 31.12.2015	25,200.00
Օրինավորության խթանումը ՀՀ պաշտպանության համակարգում 01.06.2015 — 31.06.2016	16,128,188.90
Ընտրակեղծարարների շտեմարան 10.06.2016 — 30.08.2016	461,184.20
Ազատ և արդար ընտրությունների խթանումը Հայաստանի մարզերում 01.10.2014 — 30.09.2015	1,854,379.00
Սահմանադրության փոփոխությունների հանրաքվեի մոնիտորինգ 01.10.2015 — 30.06.2016	6,712,580.39
Հանրային կառույցների կողմից կատարվող գնումների մոնիտորինգ 2015–2016 թթ.	19,332,197.60
ՀՀ սահմանադրական հանրաքվեի էլեկտրոնային մոնիտորինգ 20.10.2015 — 31.08.2016	3,229,110.00
ՏԻՄ ընտրությունների դիտորդություն 01.07.2016 — 31.12.2016	42,889,910.10
Հանրային գնումների մոնիտորինգ Հայաստանում 2016–2017 թ.թ.	4,323,106.10

2017 թ. խորհրդարանական ընտրությունների էլեկտրոնային մոնիտորինգ 01.10.2016 — 31.05.2017	8,299,812.00
Խորհրդարանական ընտրությունների դիտորդություն 01.11.2016 — 31.05.2017	1,300,950.45
Հանքարդյունաբերություն հանուն կայուն զարգացման 01.05.2016 — 31.12.2017	1,328,665.00
Հզորացման գործընկերներ 15.01.2015 — 14.01.2018	6,270,971.07
Թափանցիկ և հաշվետու կառավարման խթանում՝ քաղաքացիական հասարակության մասնակցության միջոցով 24.11.2014 — 23.11.2019	310,137,404.53
Կազմակերպության անդամավճարներից ծախս 01.01.2016 — 31.12.2016	184,519.00
Երկարաժամկետ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից ծախս 01.01.2016 — 31.12.2016	8,184,737.15
Զնանչված շնորհներից ծախս 01.01.2016 — 31.12.2016	881.38
Արտարժույթի փոխարկումից և վերագնահատումից ծախս 01.01.2016 — 31.12.2016	27,109,661.38

ԸՆԴԱՄԵՆԸ

458,575,835.63

2016 թ. ԹԻՅԿ ԾԱԽՍԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

Վարչական աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ	39,622,991
Ծրագրերում ներգրավված աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ	96,297,772.30
Պայմանագրային աշխատողների համախառն աշխատավարձ	45,790,516.00
Վարչական ծախսեր	32,346,684.00
Ծրագրային ծախսեր՝ իրականացված կազմակերպության կողմից	36,039,696.10
Ծրագրային ծախսեր, իրականացված համագործակիցների կողմից	173,236,174.71
Արտարժույթի փոխարկումներից և վերագնահատումից ծախս	27,109,661.38
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	8,132,340.14
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	458,575,835.63

ԱՌԴԴՏԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Tel: +37410 528899
E-mail: bdo@bdoarmenia.am
www.bdoarmenia.am

10 V. Sarghsyan str.,
Office 114,
Yerevan, Armenia

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the Board of "Transparency International Anticorruption Center" public organization

Opinion

We have audited the financial statements of "Transparency International Anticorruption Center" public organization (the Organisation), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2016, and the statement of profit or loss and other comprehensive income, the statement of changes in equity and the statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies. In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respect, the financial position of the Organisation as at 31 December 2016, and its financial performance and its cash flows for the year ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report. We are independent of the Organisation in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' *Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code)* and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Matter - Scope of the Audit

The financial statements of "Transparency International Anticorruption Center" public organization for the year ended 31 December 2015, were audited by another auditor who expressed an unqualified opinion on those statements on 12 May 2016. As part of our audit of the 2016 financial statements we also audited the adjustments described in Note 17 that were applied to amend 2015 financial statements. In our opinion, such adjustments are appropriate and have been properly applied. We were not engaged to audit, review, or apply any procedures to the 2015 financial statements of the entity other than with respect to the above-mentioned adjustments and, accordingly, we do not express an opinion or any other form of assurance on 2015 financial statements taken as a whole.

Responsibilities of the management and those charged with governance for the Financial Statements

Management of the Organisation is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organisation's ability to continue as going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organisation or to cease operation, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organisation's financial reporting process.

Auditor's Responsibility for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is high level of assurance, but is not a guaranty that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements arise from fraud and error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organisation's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organisation's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organisation to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with management regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide management with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Managing Partner

V. Sahakyan

Engagement Partner

H. Hovhannisyan

"BDO Armenia" CJSC
30 June 2017
Yerevan

*Սարյան փողոց 12, Երևան, 0002, Հայաստան, +37410569689
info@transparency.am | www.transparency.am | www.facebook.com/TIArmenia*

*Empowering citizens to fight for
a corruption free Armenia*

2016

ANNUAL REPORT

For Transparency International Anticorruption Center (TIAC), 2016 was a year of various projects and challenges. Therefore, it came as no surprise that the Transparency International global movement appreciated TIAC's work and reaccredited TIAC as a national chapter representing the movement in Armenia. We developed our 2016-2020 strategy, which involved the participation of numerous stakeholders, prioritizing three areas: public service, public finance and elections.

The year was marked by promoting projects that establish NGO and civil oversight over public policy development and service delivery. TIAC successfully advocated for the new RA Law on Public Organizations. Accordingly, NGOs can now legally engage in entrepreneur activities and involve volunteers. The organization has an excellent track record in actively working with youth and especially getting involved in education projects, as a result of which hundreds of active young people have received essential knowledge on corruption and the fundamentals of anticorruption policy.

Our success is driven by the effective collaboration with our partner organizations. We attach great importance to cooperation and are certain that only through our joint efforts we can achieve the vision of our 2020 strategy, i.e. empower citizens to fight for a corruption free Armenia.

Sona Ayvazyan
Executive Director, TIAC

ABOUT US

Our mission is to promote good governance in Armenia through reducing corruption and strengthening democracy.

It is imperative for TIAC to foster intolerance towards corruption, establish public oversight over state institutions and expenses, identify legislative loopholes and present recommendations for eliminating them in order to achieve legislative and behavioral changes in public services, elections and public finance. The fight against corruption requires a united public. When every citizen is engaged and refuses to tolerate corruption and demands justice, we can achieve tangible results.

Photo caption: TIAC General Meeting, 2016

BOARD

STAFF

43
TIAC MEMBERS

REACCREDITATION BY TRANSPARENCY INTERNATIONAL

National chapters of the TI global anticorruption movement undergo a review process every three years, which ensures continuous compliance with TI standards and strengthens the work of chapters. In 2016, the committee reconfirmed TIAC's status as an accredited chapter of the movement.

AMALYA KOSTANYAN AWARD

The 2015 Amalya Kostanyan annual award went to journalist Tehmine Yenokyan from “Lragir” news and analytical website, who demonstrated professionalism, courage and a principled approach, especially in covering the Electric Yerevan civic movement.

STRATEGY

TIAC's 2016–2020 [strategy](#) was developed and adopted with a primary focus on three areas: public governance, public finance and elections.

IN 2020 TIAC ANTICIPATES

- Reduced corruption in the public service sector, as well as to document and reduce corruption in public service and conflicts of interest with the help of citizens and civil society organizations.
- Reduced corruption in the public finance sector, as well as to document and reduce corruption in public finance with the help of citizens and civil society organizations.
- That elections in Armenia are held in accordance with international standards.

PARTNER ORGANIZATIONS

In Armenia

Caucasus Research Resource Center-Armenia, Yerevan
“Center for Regional Development and Research” NGO, Sevan
Civic Development and Partnership Foundation, Yerevan
Europe in Law Association NGO, Yerevan
“Investigative Journalists” NGO, Yerevan
“Institute of Public Policy” NGO, Yerevan
Journalists’ Club “Asparez” NGO, Gyumri
“Mkhitar Sebastatsi” Educational Complex, Yerevan
World Vision Armenia, Yerevan

Abroad

Basel Institute of Governance, Basel, Switzerland
European Center for Not-for-Profit Law (ECNL), Budapest, Hungary
Policy Association for an Open Society, Czech Republic
Policy Forum Armenia (PFA) professional non-profit organization, USA
TI Secretariat in Berlin, Germany
Transparency International Australia
Transparency International UK

Coalitions

Armenian National Platform of the Eastern Partnership Civil Society Forum
“Citizen Observer” Initiative
European Platform for Democratic Elections
“Partnership for Open Society” Initiative
United Nations “Convention against Corruption” Coalition

16
PARTNERS

5
COALITIONS

8
COUNTRIES

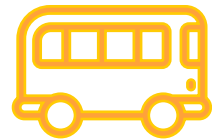
SUB-GRANT PROJECTS

10 Beneficiaries of “**Participatory Monitoring of Public Services and Promoting Social Accountability**” Project within the framework of USAID supported Engaged Citizenry for Responsible Governance Project

SOCIAL SECURITY

LogoS Human Rights Defense NGO, Gyumri

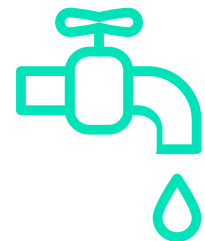
COMMUNITY TRANSPORTATION

Foundation Against the Violation of Law NGO, Yerevan

PUBLIC UTILITY SERVICE

Compass Research, Training and Consultancy Center NGO, Gyumri

COMMUNITY WATER SUPPLY

Institute of Regional Monitoring NGO, Kapan

CHILD HEALTH

Confidence Health NGO, Yerevan

INCLUSIVE EDUCATION

Partnership and Teaching NGO, Goris
Martuni Women's Community Council NGO, Martuni

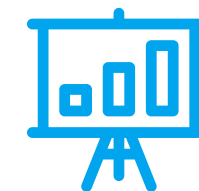
EMPLOYMENT

Araza Benevolent NGO, Yerevan

PRE-SCHOOL EDUCATION

Child Development Foundation, Yerevan

CONDOMINIUM

Association of Young Journalists NGO, Abovyan

RESEARCH AND STUDY

Anticorruption policy: Monitoring was carried out on Armenia's national anticorruption strategy, action plan, international anticorruption obligations and commitments. The results and findings are presented in the [report](#) entitled "The State of Corruption in Armenia and Fight against It in 2015."

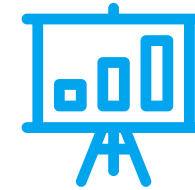
Political parties: A joint study was conducted with Konrad Adenauer Stiftung on private donations to political parties in Armenia. The results of the study can be found in the [research paper](#) entitled "Assessment of Legislation and Practice of Private Donations to Political Parties in Armenia."

Defense: Corruption risks in the defense sector, in particular [asset disposal](#), [procurement procedures](#) and the [military's participation in elections](#) were assessed. They can be found in respective publications.

Health care: A [study](#) was conducted on the health care sector to assess the corruption risks in free healthcare provided to underprivileged citizens. A number of problems were identified, and 55 recommendations were made to resolve them. Three [policy briefs](#) were produced.

Public service and conflict of interests: Two [policy briefs](#) were developed and published on conflicts of interest, asset and income declarations.

Education: A corruption risk assessment was [conducted](#) on the general education sector in Armenia. Various problems were uncovered and 46 recommendations were presented. Three policy briefs were produced highlighting the problems with paid tutoring in public schools, inclusive education, textbook production and recommendations were made to resolve them.

Procurement monitoring: Sectorial studies were undertaken and their results identified numerous problems. Recommendations on public procurement, legislative development, the complaint system, single source procurement and funding of SNCOs were submitted to competent bodies regarding solutions to these problems.

LEGISLATIVE INITIATIVES

As a result of advocacy by TIAC on draft Amendments to the **Law on Political Parties**, 23 recommendations were made, two of which were adopted unconditionally and one was adopted partially.

Out of 26 recommendations submitted on the draft **Law on Public Organizations**, 13 were adopted by the RA National Assembly's Standing Committee on State and Legal Affairs and Protection of Human Rights and the RA Ministry of Justice. The recommendations were acknowledged in the final draft of the law.

TIAC and its partner organizations in the Citizen Observer Initiative submitted 81 recommendations on the draft **Electoral Code**, of which 15 were completely or partially adopted.

LOCAL GOVERNMENT ELECTIONS

230
OBSERVERS

October 2, 2016
122 polling stations

113
OBSERVERS

September 18, 2016
56 polling stations

82
OBSERVERS

April 17, 2016
41 polling stations

6
OBSERVERS

October 23, 2016
2 polling stations

PUBLIC AWARENESS AND OUTREACH

18

PRESS CONFERENCES

26

PUBLIC EVENTS

in Yerevan and regions

306

INTERVIEWS

*31 television, 8 radio,
19 print, 248 online*

19

TRAININGS ON
ANTI-CORRUPTION

*244 young people
in Yerevan and regions*

10

TRAININGS

*120 young people on participatory
monitoring in all regions*

2

TRAININGS

*40 civil society representatives
on effective advocacy*

ENGAGED CITIZENS AGAINST CORRUPTION

TIAC's 2016 activity, including the findings made through corruption risk assessments in education, health care, procurement, defense, mining, and other areas were presented during a public event entitled "Engaged Citizens Against Corruption: TIAC and Partner Activities Fighting Against Corruption – 2016" dedicated to International Anticorruption Day. Partner organizations spoke about the findings in monitoring research and anticorruption investigative journalism.

The event brought together more than 80 representatives from government institutions, international organizations, foreign diplomatic missions, political parties, NGOs and media outlets.

100 DAYS OF ARMENIA'S PRIME MINISTER

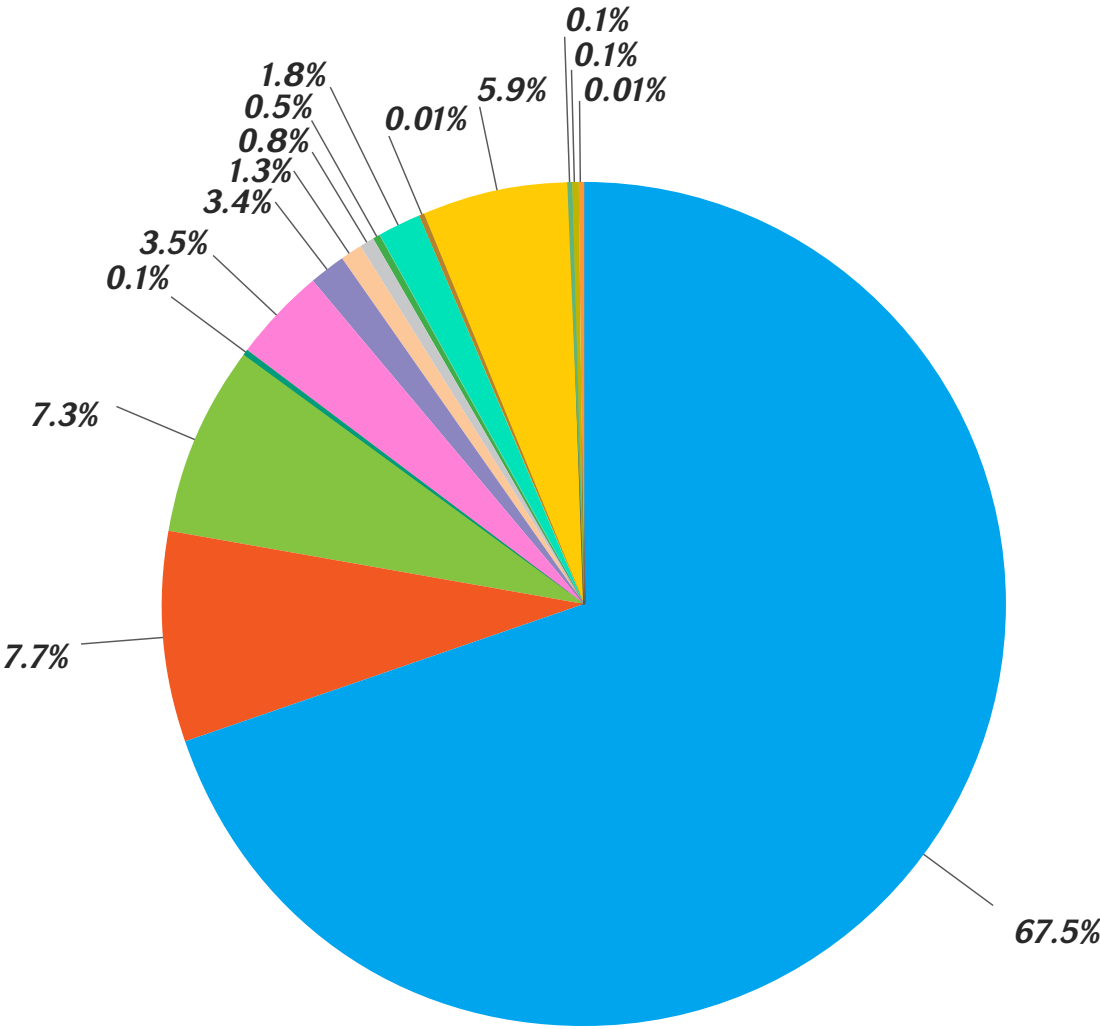
On December 23, 2016 a public discussion entitled "One Hundred Days of Armenia's Prime Minister" was held by TIAC, which brought together a number of government representatives, experts and TIAC to sum up RA Prime Minister Karen Karapetyan's first 100 days in office. The discussion focused on promises made and the measures taken for improving the business environment, the struggle against monopolies and the effective management of state expenses.

More than 100 representatives from government institutions, international organizations, foreign diplomatic missions, political parties, NGOs and media outlets participated in the event.

2016 REVENUES BY DONORS (IN ARMENIAN DRAMS)

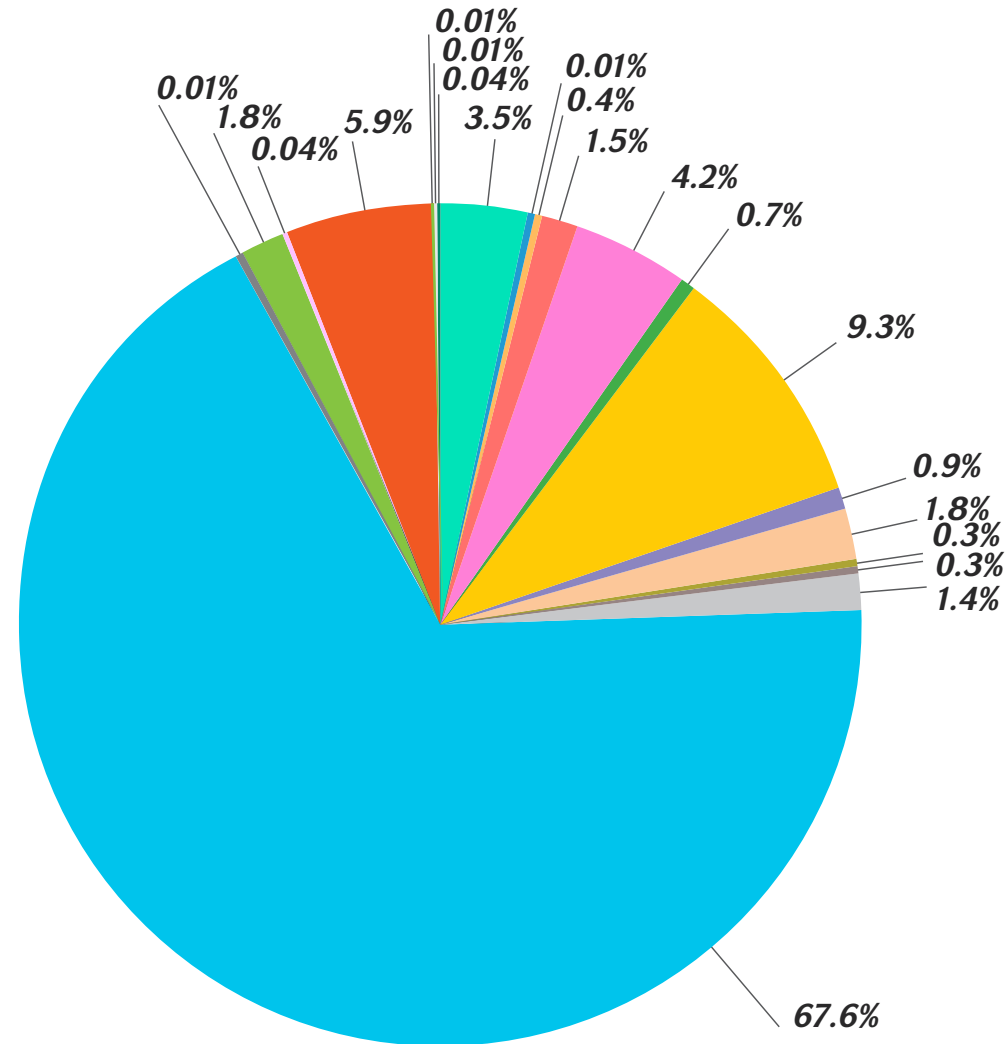

U.S. Agency for International Development	309,427,467.04
Open Society Foundations-Armenia, Yerevan	35,338,405.25
National Endowment for Democracy Foundation, Washington	33,692,709.92
British Embassy, Yerevan	16,131,031.97
German Embassy, Yerevan	15,611,636.00
European Commission/Policy Association for an Open Society, Praha	6,186,975.00
Tufenkyan Charitable Foundation, Yerevan	3,891,050.00
European Commission/Transparency International Secretariat, Berlin	2,191,405.00

Policy Forum Armenia Research Center, Washington	461,184.27
European Endowment for Democracy Foundation, Brussels	110,836.40
European Commission/Transparency International Moldova, Chisinau	6,147.79
Incomes from non-current actives	8,184,737.55
Other Incomes from unrecognized donors	6,610.20
Other incomes from membership	221,519.00
Other incomes from other currency conversions and currency revaluations	27,114,120.24

TOTAL

458,575,835.63

“Time to Wake Up” Global Campaign 01.12.2012—31.05.2013	796,380.00
Engaging Civil Society in Monitoring Conflict of Interest Policies 01.07.2013—30.06.2015	5,997.38
Supporting Citizen Observers Initiative 17.11.2015—31.12.2015	25,200.00
Promote Better Integrity in the Armenian Defense System 01.06.2015—31.06.2016	16,128,188.90
Database of Election Falsifiers 10.06.2016—30.08.2016	461,184.20
Promotion of Free and Fair Elections in Regions of Armenia 01.10.2014—30.09.2015	1,854,379.00
Monitoring the Constitutional Referendum 01.10.2015—30.06.2016	6,712,580.39
Monitoring of Procurement by Armenian Public Entities 20.10.2015—31.08.2016	19,332,197.60
Electronic Monitoring of the Constitutional Referendum in Armenia 20.10.2015—31.08.2016	3,229,110.00
Monitoring Local Government Elections 01.07.2016—31.12.2016	42,889,910.10
Public Procurement Monitoring in Armenia 01.10.2016—31.08.2017	4,323,106.10

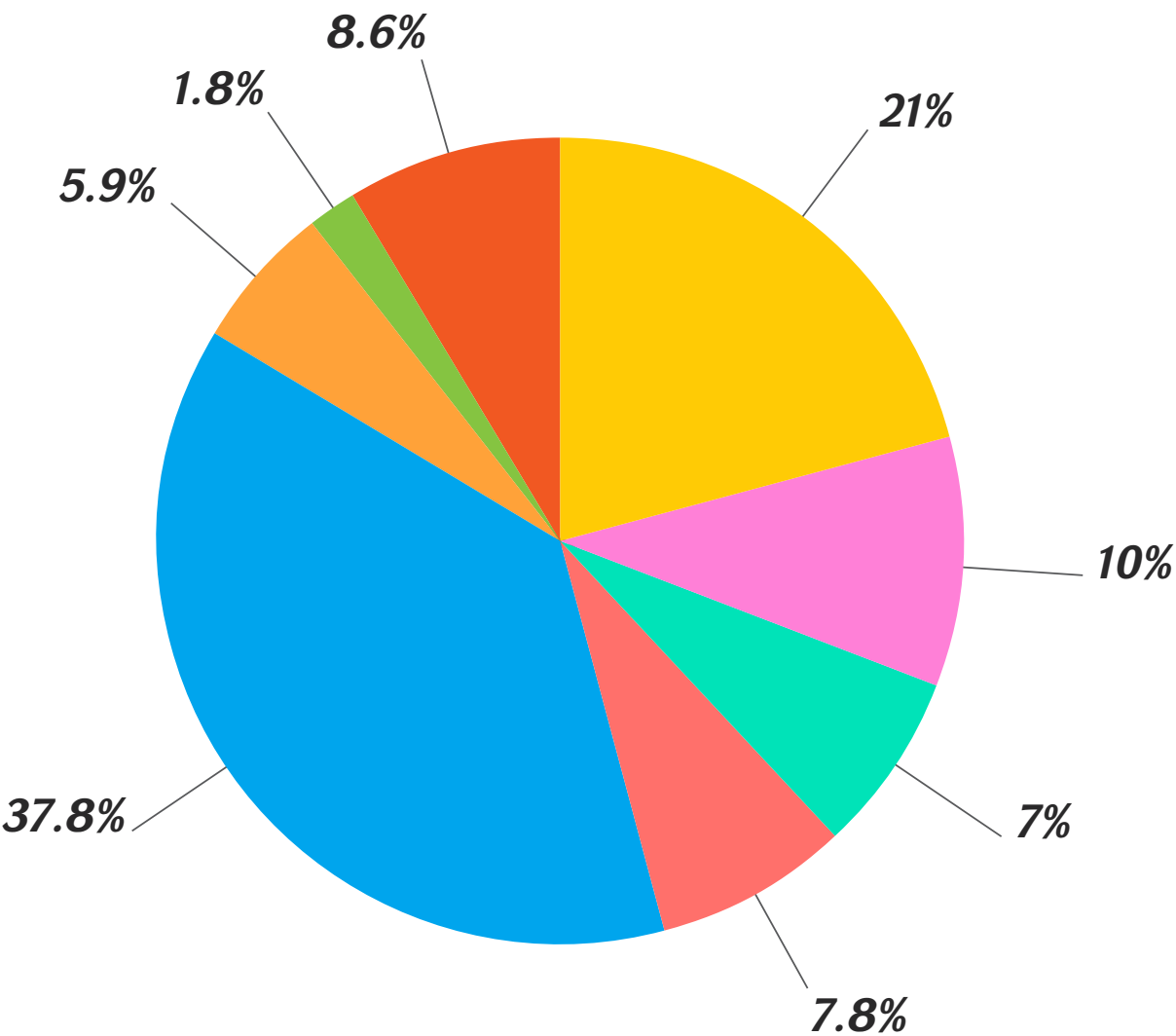
2017 Parliamentary elections: Electronic Monitoring 01.10.2016 — 31.05.2017	8,299,812.00
Observation of Parliamentary Elections 01.11.2016 — 31.05.2017	1,300,950.45
Mining for Sustainable Development 01.05.2016 — 31.12.2017	1,328,665.00
Partners in Empowerment 15.01.2015 — 14.01.2018	6,270,971.07
Promoting Transparency and Accountability through Advanced Civil Society Participation 24.11.2014 — 23.11.2019	310,137,404.53
Expenses from membership 01.01.2016 — 31.12.2016	184,519.00
Expenses from grants for long term assets 01.01.2016 — 31.12.2016	8,184,737.15
Expenses from unrecognized grants 01.01.2016 — 31.12.2016	881.38
Expenses from currency conversions and revaluations 01.01.2016 — 31.12.2016	27,109,661.38

TOTAL

458,575,835.63

THE STRUCTURE OF TIAC 2016 EXPENDITURES (IN ARMENIAN DRAMS)

Administrative staff gross salaries	39,622,991
Project staff gross salaries	96,297,772.30
Service contractors gross salaries	45,790,516.00
Administration costs	32,346,684.00
Program Costs implemented by the organization	36,039,696.10
Program Costs implemented by the partner organizations	173,236,174.71
Other currency conversions and currency revaluations expenses	27,109,661.38
Fixed assets depreciation	8,132,340.14
TOTAL	458,575,835.63

AUDITOR'S REPORT

Tel: +37410 528899
E-mail: bdo@bdoarmenia.am
www.bdoarmenia.am

10 V. Sarqsyán str.,
Office 114,
Yerevan, Armenia

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the Board of "Transparency International Anticorruption Center" public organization

Opinion

We have audited the financial statements of "Transparency International Anticorruption Center" public organization (the Organisation), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2016, and the statement of profit or loss and other comprehensive income, the statement of changes in equity and the statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies. In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respect, the financial position of the Organisation as at 31 December 2016, and its financial performance and its cash flows for the year ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements* section of our report. We are independent of the Organisation in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' *Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code)* and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Matter - Scope of the Audit

The financial statements of "Transparency International Anticorruption Center" public organization for the year ended 31 December 2015, were audited by another auditor who expressed an unqualified opinion on those statements on 12 May 2016. As part of our audit of the 2016 financial statements we also audited the adjustments described in Note 17 that were applied to amend 2015 financial statements. In our opinion, such adjustments are appropriate and have been properly applied. We were not engaged to audit, review, or apply any procedures to the 2015 financial statements of the entity other than with respect to the above-mentioned adjustments and, accordingly, we do not express an opinion or any other form of assurance on 2015 financial statements taken as a whole.

Responsibilities of the management and those charged with governance for the Financial Statements

Management of the Organisation is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Organisation's ability to continue as going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Organisation or to cease operation, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Organisation's financial reporting process.

Auditor's Responsibility for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is high level of assurance, but is not a guaranty that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements arise from fraud and error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Organisation's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Organisation's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Organisation to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with management regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide management with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Managing Partner

V. Sahakyan

Engagement Partner

H. Hovhannisyan

"BDO Armenia" CJSC
30 June 2017
Yerevan

12 Saryan Street, Yerevan, 0002, Armenia, +37410569689
info@transparency.am | www.transparency.am | www.facebook.com/TIArmenia